

SVENSK MUSIKTIDNING.

N:o 3.

Redaktör och utgivare: **FRANS J. HUSS.**
Expedition: Olofsgatan 1 (Hötorget 6.) 1 tr. upp öfv. gård.

Stockholm den 1 Februari 1890.

Pris: Helt år 5 kr., Lösnr 25 öre.
Annonpris: 10 öre (15 öre utl.) petitraden.

Årg. 10.

Märta Petrini.

Sällan har å vår operascen en debutant uppträdt med så stor framgång, som den unga sångerska, hvilken nyligen fick hedern att kreera Lakmés rol i Delibes opera af samma namn, hvars premiére inträffade den 15:e januari. Framgången var så mycket större, som denna rol var hennes allra första, och detta operaparti, skrifvit för en af Paris förnämsta sångerskor, ställer mycket höga fordringar på innehafvarinnan såväl genom rolens storlek, som genom tonhöjd och koloratur, att icke tala om dramatisk förmåga. Visserligen fann man ej hos henne några kolossala röstresurser; rösten var snarare liten än stor till volymen, men timbren dess mer behaglig, höjden dess mera ovanlig och skolan utmärkt. Trestrukna e klingade fram så obesväradt och klart, att det uteslöt all tanke på ansträngning; i de höga tonerna i allmänhet låg en tjuvningskraft, som ersatte den mindre styrkan i de lägre, koloraturen med sina svåra staccaton, drillar och löpningar, synnerligen framträdande i andra aktens stora aria, väckte verklig sensation; dertill kom en ledighet och plastik i den dramatiska framställningen, som är ovanlig hos den, som första gången träder fram inför en teaterpublik. Med sådana egenskaper var en succés

gifven; vi hörde den efter repetitionerna förutspådd, och den har quäll efter quäll, då »Lakmé» gått öfver scenen, bekräftats. Äfven kritiken, ofta kinkig nog, och med rätta reserverad, då det gäller debutanter, som ofta nog göra sig mera förtjenta af öfverseende och goda råd än af buketter och lagerkransar, har med sällspord enighet erkänt fröken Petrinis debut såsom en

ovanlig och välförtjent framgång. Och hvem är hon då, har det allmänt frågats, denna unga debutant, som öfver vår operahorisont stigit upp som en stjärna af mindre vanlig storlek, denna nybörjarinna, som presenterar sig i ett första klassens operaparti? Namnet har ju klangen af ett konstnärnamn liksom Biondini, Oselio; förnamnet Märta deremot är rent nordiskt. Familjenam-

net bäres visserligen af en stockholmssläkt, men till denna hör hon icke. Nej, hon är bördig från en högre upp belägen trakt af vårt land, såsom följande korta lefnadsteckning skall visa.

Märta Petrini är född d. 18 augusti 1866, dotter af en köpman i Falun, och är den yngsta af sex syskon. Redan under sista åren af sin skolgång började hon taga sänglektioner under ledning af direktör Cederberg derstädes, som är anförare för den der 1882 stiftade Musikköreningen. Länets liflige höfding, känd som entusiastig musikkvän och fordom god sångare, är ordförande i denna musikkörening och fäste sig vid den unga sångerskans ovanliga anlag, dem han rådde henne att söka utbilda så som de förtjente. Vid nyss fyllda 17 år intogs också Märta Petrini som elev vid vårt Musikkonservatorium och studerade vid detsamma i 4 år. Sjuklighet hindrade henne emellertid att påskynda studierna så mycket som hon sjelf ville.

Märta Petrini.

Om hösten 1887 kom hon till Paris, der hon i 2 år studerade för professor Bax, den utmärkte sångläraren, som haft många af Paris' förnämsta sceniska artister under sin ledning, och af honom erhöill hon rekommendation till Léo Delibes, som med henne genomgått de förnämsta delarne i *Lakmé*. Under vistelsen i Paris hade fröken Petrini tillfälle att låta höra sig i enskilda kretsar och väckte der mycken uppmärksamhet för sin talang; hon blef också i utländska tidningar omnämnd såsom en särdeles lofvande och redan framstående sångerska, hvilken i Paris af flere stora musikkännare blifvit lofordad. I och för uppträdandet å vår kgl. scen i *Lakmé*s rol har fröken Petrini instuderat partiet på svenska för professor Ivar Hallström; den sceniska instruktionen för fröken Signe Hebbe hafva vi förut omnämnt. Att döma efter denna den stora framgång, hvarmed fröken Petrini börjat sin sceniska bana, kan man fästa stora förhoppningar vid den unga sångerskan, och vi hoppas att hon, innan sin tillämnade återresa till Paris för ytterligare sångstudier, kan blifva i tillfälle att låta höra sig i någon ny rol eller på någon konsert, hvarigenom en större mångsidighet af hennes talang kan göra sig bekant. Vi meddela här ett porträtt af den äfven i yttre hänseende fördelaktigt utrustade konstnärinnan, hvilket porträtt är en reproduktion af en fotografi, som anses särdeles lyckad. H.

Brefvexlingen mellan Wagner och Liszt. (Forts.)

Den energi och liflighet, att icke säga hetsighet, som utmärker Wagners karaktär, gör att man ej kan mäta honom med samma mått som vanliga människor. Emellertid ges det vissa belevnighetsregler, dem snillen så väl som vanliga dussinmänniskor måste underkasta sig. Dessa regler finner man Wagner ofta nog sätta sig öfver, såsom hans bref flerstädes bevisa, både genom en mängd kraftuttryck i bedömandet af ett och annat och genom sitt utröttliga anlitage af Liszts börs. Detta skedde från 1849 ända till 1860. Än anmodas Liszt om respengar till Wagners fru, som känner sig fjättrad vid en så »oborstad satan», som hennes man är, och skulle resa från Dresden till Zürich, än skulle hennes skulder i Dresden betalas. Liszt uppfyller denna begäran af hans vän, hvilken förklarar att han »till och med ville stjåla, om han blott för någon tid kunde göra sin fru (Minna) gladare». Wagner urskuldar sin bön om hjälp dermed, att han ingenting lärt utom sin konst, och med denna kunde han omöjligen förtjena något. Han kunde icke söka offentligheten; hans konstnärliga

frälsning kunde endast åvägbringas derigenom att offentligheten sökte honom? R. Wagner var så öfvertygad om sin storhet, att han ej kunde besluta sig för att leda musikfester för ett godt honorar, om icke tonverk af allra första rang utfördes. Till »krämare» ville han ej vända sig för att få hjälp och ej till »menschliga furstar» utan till »furstliga människor». Som bekant har Wagner sedan glömt denna ordlek och i nödens stund äfven vändt sig till »menschliga furstar», såsom vi förut anförde. I huru hög grad Wagner gynnades af kon. Ludvig II af Bayern är allom bekant. Af honom kallades han straxt efter dennes tronbestigning, till München 1864 och erhöill af sin kunglige gynnare en villa vid Starnbergersjön. Till München kallades Wagner genom hans lärjunge H. v. Bülow som hofpianist och blef sedan 1866 (samma år som Wagners första hustru dog) direktör för den reformerade kgl. musikskolan samt kapellmästare vid hofteatern. »Tristan och Isolde» gick här öfver scenen första gången 1865 i Juni, och Wagner bosatte sig sedan i Triebschen nära Luzern, der han fulländade »Mästersångarne», och der »Nibelungen»-cykeln nalkades sin fullbordan.

Efter denna lilla inblick i Wagners senare och blidare öden, för hvilka han dock står i skuld till furstegunst, om än han räknar kon. Ludvig af Bayern mer till de »furstliga människorna» än till de »menschliga furstarne», återvända vi till den äldre tiden för i fråga varande brevexling.

I Venedig, der Wagner 1859 bodde ett palats, skref han till Liszt, att han aldrig skulle emottaga någon anställning eller något liknande en sådan; han gjorde anspråk på fixerandet af en hedrande och riklig pension, endast och allenast för att fullkomligt oberoende af alla yttre framgångar kunna skapa sina konstverk. Hans samtida skulle försörja honom; framförallt vore det i sin ordning, att flera tyska furstar förenade sig om att tillförsäkra honom en riklig pension, af omkr. 2—3,000 thaler; en sådan hederspension hade till och med Mendelssohn fått uppbära. Härefter ombedes Liszt att hos några furstar lemna sitt förord åt den saken.

R. Wagner begär då och då af sin vän en rund samma af 1,000 frcs. och föreslår Liszt att årligen försträcka honom denna summa såsom ett »legat». Liszt, utröttlig i gifmildhet, skickar den nödlidande geniale vännen de begärda 1,000 frcs, men kan ej för framtiden förbinda sig. »Min moder och mina tre barn i Paris» skrifver Liszt — »äro genom mina tidigare besparingar anständigt försörjda, sjelf måste jag i Weimar reda mig med kapellmästarelönen 1,000 thaler och med de 300 thaler, som jag erhåller i present för hofkonserterna». En annan gång

framhåller Liszt den undergräfdä ställning, hvori hans väninna furstinnan Wittgensteins befinner sig, »hvars förmögenhet hotas med fullständig konfiskation». Liszt råder nu sin vän att föranstalta konserter i Zürich. »Din personliga värdighet, så tyckes mig, bär ej i något afseende komma att lida deraf». Han borde ge ut några häften sånger och ballader och söka sig en förläggare till dem. »Du kan alls icke förnedra dig genom att fortskrida på en väg som Mozart, Beethoven, Schubert och Rossini icke försmått».

Richard Wagner hade yttrat en önskan att komma i besittning af ett eget hus med trädgård, beläget så att han ej hade ondt af bullret i staden Zürich. Liszt kunde ej låta bygga detta hus åt honom; en vän i Zürich gjorde det emellertid. Betecknande är det bref från Wagner, hvori han anmodar sin vän Liszt att med lock och pock förmå Erards enka att i Wagners hus placera en flygel af hennes fabrik. »Låt henne veta att det är för henne en heder att en Erard fins i Wagners hus. Betänk dig ej utan förfar »oförskämdt genialiskt!» Jag måste ha en Erard. Vill hon ej skänka mig den, så får hon »åna mig den på alnslånga terminer.» På detta »gudomliga infall», såsom Wagner sjelf kallar det, svarar Liszt med en kostlig ironi: »Om madame Erard skall vilja placera en flygel så förmånligt, som du antyder, är en omtvistlig fråga, som jag vid tillfälle skall underställa henne!»

Då Wagner i januari 1855 kom till Paris, utbad han sig af sin ädle vän de vanliga 1,000 frcs, hvilka han också fick inhändiga genom Liszts måg Ollivier, som på det artigaste sätt öfverlemnade honom summan. Senare ombeddes Liszt att af intendenten och teaterdirektören utverka penningar för rättigheten att uppföra Wagners operor. År 1859 skrifver Liszt till sin vän i Venedig att han, Richard Wagner, med det första genom hans kusin skulle få en liten sändning *notpapper*. Wagner förstod skämtet och anmärker att denna gång kunde han ej uthärda sändningen af pengar; Liszt skulle skicka honom sina idealer.»

År 1860 är Wagner åter i Paris och ville derifrån sända sin hustru till en badort; han fordrar då af Liszt för uppförandet af »Rienzi» i Weimar 1,000 frcs; mindre kunde han ej antaga. Han får dock endast 30 louisdorer (ungefär hälften) och antager det. Vid detta tillfälle anmärker Liszt: »Tålmod är en mulåsnedygd», säger Byron, »men den som icke eger det, han är en miserabel å...!» De båda vännerna skrifva ofta till hvarandra mycket ogeneradt, hvarför ock deras bref bära prägeln af verklig öppenhet.

År 1852 tänker Wagner på att för 10,000 dollars ge sig öfver till Amerika, men han betecknar det strax der-

på »såsom tokigt att uppoffra sina bästa livskrafter för ett så e'ändigt mål».

Liszt har rätt då han erinrar sin genialiske vän, att andra stora tondiktare måst sjelfva sörja för sin existens, och uppmanar att följa deras exempel; men icke mindre riktig är Wagners åsigt, att den skapande kraften icke framkväller ur försakelsen och umbärandet och att det band, som en anställning pålåg, är till hinder för det fria skapandet. När Wagner önskar sig ett eget hus i en vacker landtlig omgivning, fjerran från stadsbullret, eller då han hyr en våning i ett af Venedigs praktfulla palatser, förstå vi honom fullkomligt. Naturskönhet och konstprakt försätta tondiktaren i en högre stämning, under hvilken han för-
mär skapa betydande verk.

Att Wagner i Liszt haft ett godt stöd äfven i ekonomiskt hänseende finner man af deras brevexling, som man ser. Och om Liszt af sina ingalunda så rikliga medel i flere år underkastade sig att sörja för Wagners existens, så har han dermed gjort det möjligt för sin vän att skapa en mängd storverk, hvilkas höga värde ingen kan bestrida. Vi lära af dessa bref att sätta högt värde på människan och männenaten Liszt. Att också Wagner ställde honom högt bevisa många hans bref. Så kallar han honom i dessa »du allra älskligaste bland människor! du helige Franz (Sancte Francisce, ora pro nobis!)» En gång skrifver Wagner till sin vän: »Du allena skulle bäst vara i stånd att drifva fram allt det dugtiga, som möjligen kan gömmas hos mig, ty du förmår bäst att elda upp mig». Det gör ett godt intryck att höra den varmhjertade ton af tacksamhet som Wagner anslår. »Jag begriper inte», skrifver Wagner till Liszt i maj 1853, »hvad jag under de sista fyra åren skulle ha varit utan dig! Och hvad har du ej gjort af mig! Det är herrligt att under denna tidrymd betrakta dig från min ståndpunkt! Då upphör begreppet och ordet 'tack' att hafva ett innehåll». Märkelig nog är följande vändning i ett bref från Wagner till Liszt (Zürich 1854): »Du är skaparen af det, som jag nu är vorden; jag lefver endast genom dig; sörj då för din skapelse; jag anropar dig derom såsom en *pligt*, hvilken åligger dig.»

Liszt yttrar ofta sin entusiasm för Wagners verk. Så skrifver han, i sept. 1850 från Weimar: »Vi simma alla i etern af din 'Lohengrin'. Denna är från början till slut ett upphöjdt verk; tårarne ha trängt ur mitt hjerta vid många ställen i detta. Då hela operan är ett odelbart under, kan jag omöjligen framhålla för dig särskilda drag och effekter, den ena eller andra kombinationen». Senare skrifver Liszt om denna opera: »Jag kan ej säga dig hur djupt jag känner mig gripen af detta verk. Sista gången vi gingo igenom det kände jag mig stolt å mitt

århundrades vägnar att vi ega en man sådan, som du uppenbarar dig deri! Med 'Lohengrin' tager den gamla operaverlden en ända; anden sväfvat öfver vattnen och det varder ljus!» — Mer än en gång framträder i denna brevexling abbé Liszts religiöst anlagda natur. Så skrifver han en gång: »Allt är förgängligt, endast Guds ord förblifver evigt och Guds ord uppenbarar sig i snillets skapelser. Vid ett annat tillfälle yttrar han till Wagner de märkliga orden: »Din storhet gör också din olycka; båda äro oskiljaktigt förbundna och måste kvälja och martera dig . . . till dess du låter båda uppgå i och försänka sig i tron!» . . .

Vi afsluta härmed dessa utdrag ur den vidlyftiga brevexlingen, som innehåller så många för de båda tonmästarnes och deras inbördes förhållanden upplysande och karakteristiska drag.

Ur C. M. v. Webers literära arbeten.

Skizz öfver C. M. v. Webers lif.

Tecknad af honom sjelf för A. Wendt.

(Dresden 14 mars 1818).

Född i det Holsteinska Eutin den 18:de december 1786 åtnjöt jag den sorgfälligaste uppfostran med särskildt afseende fäst vid de sköna konsterna, då min far sjelf spelade utmärkt violin. De inskränkta förhållanden, under hvilka vår familj lefde, det ständiga umgänget med fullvuxna, bildade personer, den ängsliga försigtigheten att ej låta mig komma i några andra, förvildande ungdomssällskap, lärde mig tidigt att lefva för mig sjelf och i fantasiens verld och att deri söka min sysselsättning och min lycka. Min tid upptogs hufvudsakligen af målning och musik. Först försökte jag mig med framgång på blomsterskötsel i smått, jag målade i olja, miniatyr, pastell och visste äfven att föra etsnålen. Dock, denna verksamhet upphörde ofrivilligt, och mig sjelf ovetande utträngde musiken sin syster helt och hållet. En egendomlig håg bestämde min fader för att allt emellanåt ändra uppehållsort. Den skada, som omväxling på lärare derigenom framkallade, ersatte sig senare desto verksammare genom uppväckandet af den egna kraften och nödvändigheten att fatta genom egen eftertanke och flit. För den rigtiga och bästa grunden till kraftigt, tydligt och karaktärsfullt klavérspele, och båda händernas lika utveckling, har jag den praktige, stränge och ifrige Henschkel i Hildburghausen (1796—97) att tacka. Alt efter som min fader såg den gradvisa utvecklingen af min talang, sörjde han med kärleksfull uppoffring för dess utbildning. Han förde mig till Michael Haydn i Salzburg. Den allvarsamme mannen stod för vidt skild från bar-

net, jag lärde föga och med stor ansträngning för honom. Här lät min far till min uppmuntran 1798 trycka mitt första verk, 6 fugettor, hvilka fördelaktigt omnämndes i Musiktidningen. I slutet af 1798 kom jag till München, erhöi undervisning i sång af Vallesi och i komposition af nuvarande hoforganisten Kalcher. Den senares klara, stegvis fortskridande och sorgfälliga undervisning har jag till största delen att tacka för herraväldet och behändigheten i bruket af konstmedlen, företrädesvis med afseende på den rena fyrstämiga satsen, som måste vara lika naturlig för kompositören, om han för åhöraren tydligt skall kunna återgifva sig och sina idéer, som rättskrifningskonsten och stafsättet måste vara för diktaren. Med outtröttlig flit utarbetade jag mina studier,

Förkärleken för det dramatiska började att bestämdt utprägla sig. Jag skref under min lärares ögon en opera: »Kärlekens och vinets makt»; en stor messa; flere klaversonater, variationer, violintrior, sånger o. s. v. hvilket alt jag sedan offrade åt lågorna. Den lifliga, ungdomliga ande, som söker att hastigt tillägna sig allt nytt och uppseendeväckande, uppväckte äfven hos mig den tanken att taga försteget i det af Sennfelder nyuppfunna stentrycket. Jag trodde mig också slutligen hafva gjort uppfinnningen och försedde mig t. o. m. med en ändamålsenlig maskin. Önskan att drifva denna sak i stort förmädde oss att flytta till Freiberg, hvarest alla material på det bekvämaste syntes stå oss till buds. Men det vidlyftiga och mekaniska, själsödande arbetet kom mig snart att uppgifva hela saken, och med fördubblad lust fortsatte jag att komponera. Jag skref den af Ritter von Steinsberg diktade operan »Das Waldmädchen», hvilken gafs i november 1800 och senare utbreddes ganska vida (den gafs 14 gånger i Wien, öfversatt till böhmiska i Prag och sågs med bifall i Petersburg), hvilket just hade kunnat vara detsamma, då det var en synnerligen omogen produkt, hvilken kanske på ett eller annat undantag när var fullkomligt tom på uppfinnning; jag hade skrifvit andra akten på tio dagar. Se der en af de många olyckliga följerna af de på ett så ungt sinne lifligt inverkan, underbara anekdoterna om framstående mästare, hvilka man sträfvade att göra efter. En just i den stilen affattad artikel i Musiktidningen väckte hos mig idén att skriva på ett helt annat sätt, att åter bringa äldre, glömda instrumenter i bruk o. s. v.

Ankommen till Salzburg i familjeangelägenheter, skref jag der i enlighet med mina nya planer operan: »Peter Schmoll und seine Nachbarn» (1801), hvilken föranledde min gamla lärare Michael Haydn, högeligen förtjust som han blifvit genom det myckna nya deri, att tillställa mig ett utomordent-

ligt godt vitsord (infördt i Gerbers Tonk. Lexikon.) Operan uppfördes i Augsburg naturligtvis utan synnerlig framgång. Ouverturen har jag senare omarbetat och låtit Gambert sticka.

1812 gjorde min fader en musikresa med mig till Leipzig, Hamburg, Holstein, under hvilken jag med den största iver samlade och studerade teoretiska verk. Olyckligtvis stötte en doctor medicinae hela mitt sköna system öfver ända med den ofta återkommande frågan: hvarför o. s. v., och störtade mig i ett haf af tvifvel, ur hvilket jag blott småningom räddades genom skapandet af ett eget på naturliga och filosofiska grunder byggt system, så att jag nu äfven sökte att i sina grundorsaker utforska och i mig forma till ett afslutadt helt det myckna härliga, som de gamle mästarna hafva befallt och fastställt. Dessa mina nya sträfvanden trängde mig till Wiens musikverld, i hvilken jag nu för första gången inträdde. Här lärde jag jemte ungänget med betydande konstnärer, den oförgätlige fader Haydn etc., känna Abt Vogler, hvilken med den kärlek som med glädje hjälper det sanna allvarliga sträfvandet, egen för alla verkligt stora andar, och med den renaste hängifvenhet för mig öppnade sitt vetandes skatter.

I sanning, endast för den, hvilken som jag och några få andra haft tillfälle att iakttaga denna djupt kännande, starka ande, denna outtömliga rikedom på kunskaper, detta lifliga erkännande af allt godt, men — äfven det stränga vägandet af detsamma, endast för honom, måste han vara ärevördig och oförgätlig.

Mätte det en gång lyckas mig att klart framställa för världens ögon denna sällsynta, psykologiska konstföreteelse, honom värdigt och till uppbyggelse för lärjungar i konsten!

På Voglers inrådan öfvergaf jag, dock icke utan stor saknad, utarbetandet af större verk, och egnade nära två år åt de trängaste studier af store mästaress olikartade arbeten, hvilkas byggnad, idéföring och medels användning vi gemensamt analyserade och jag i mina enskilda studier sökte uppnå och för mig klargöra. Offentligt lät jag under denna tid endast höra af mig i ett par små verk, variationer, och klaverutdrag till Voglers opera Samoni.

En kallelse till musikdirektörsplatsen i Breslau öppnade för mig ett nytt fält för utvidgande af mina kunskaper om effekten. Jag skapade der en ny orkester och kör, omarbetade många tidigare arbeten och komponerade operan Rübezahl af prof. Rohde. De många tjänsteförrättningar lemnade icke mycket öfrigt för eget arbete, men så mycket lättare kunde jag upphöra med de så mångfaldigt danade, olikartade konstprinciperna, hvilka med synnerligt begär hittills herskat inom mig, och så småningom låta den mig af skaparen förlänade själfständigheten framträda.

År 1806 drog mig den konstälskande prins Eugen af Württemberg till sitt hof i Carlsruhe i Schlesien. Här skref jag två symfonier, flere konserter och stycken för blåsinstrument. Kriget förstörde den täcka lilla teatern och skingrade det präktiga kapellet. Jag anträdde en konstresa, beledsagad af tidens ogynsamma förhållanden. Jag öfvergaf derför under en tid bortåt konsten såsom hennes omedelbara tjennare, och lefde i Stuttgart hos hertig Louis af Württemberg. Här skref jag, uppmuntrad af den förträfflige Danzis vänliga deltagande, en opera Silvana, med ämne från den tidigare, nu af Heimer omarbetade Waldmädchen, Der erste Ton, ouverturer, omarbetade körer, klaversaker o. s. v. tills jag 1810 åter helt och hållet vigde mig åt konsten och ånyo företog en konstresa. Sedan denna tid kan jag anse mig vara öfverens med mig sjelf, och allt som under den följande tiden blifvit gjordt eller kommer att göras kan blott vara ett afslipande af de skarpa kanterna och ett nödvändigt förlänande af klarhet och fattlighet åt den fast stående grunden.

Jag drog igenom Tyskland i olika riktningar, och den kärlek med hvilken jag på det hela taget såg mina framträdanden som utföande och diktande konstnär mottagna, det allvar som vid ofta häftiga motsägelser och anfall dock alltid egnades dem, kom äfven mig att uppbjuda all kraft, och all den fasta viljans renhet, som allena helgar människorna till konstens sanna prester. I Frankfurt, München, Berlin, Wien o. s. v. gäfvos mina operor, besöktes mina konserter. Ännu en gång såg jag den förträfflige Abt Vogler, få år före hans död, huru han bortskänkte sig sjelf åt två med härliga gudagäfvor utrustade konstlärjungar, Meyerbeer och Gänsbacher. I förening med dessa åtnjöt jag än en gång hans djupa erfarenheter och skref operan Abu Hassan (Darmstadt 1810). Blott ännu en gång såg jag honom i Wien i det gladaste deltagande för mina sträfvanden. Frid öfver hans stoft!

Från 1813 till 1816 ledde jag operan i Prag sedan jag totalt omorganiserat densamma. Helt och hållet lefvande för min konst, i den öfvertygelsen att vara skapad blott för hennes befordran och omsorg, nedlade jag direktionen i Prag då mitt ändamål var uppnådt och det, som vid de inskränkta förhållandena vid en privat direktion kunde förekomma, var ordnad, och blott en redlig vårdare behöfdes för dess fortfarande bestånd.

Fri drog jag åter ut i verden, lugnt inväntande den verkningskrets, som ödet möjligen skulle tillföra mig. Många och vackra anbud kommo mig från alla håll till mötes; uppmaningen att grunda en tysk opera i Dresden kunde endast fasthålla mig på nytt. Och så är jag då med flit och omsorg fäst

vid det mig anförtrodda arbetet — och om ni en gång lägger en sten på min graf, så skall ni derpå sanningsenligt kunna skriva: »Här hvilar en, som sannerligen menat ärligt och upprigtigt med människor och konst.»

Musikbref från Berlin.

I »Gewandhaus» den 9:de och 19:de Januari 1890.

Leipzig, det tyska musiklifvets medelpunkt, den berömdaste musikstad i verden, det klassiskt-ultrakonservativa Leipzig, har blifvit ännu en gång utsatt för en öfverraskning. Gewandhaus-traditionen, den heliga allena saliggörande högsta instansen i musikaliska frågor, har utsatts för ett attentat. En orm har smugit sig in i den Mendelssohnska tidsandans paradiska lustgård och stört gudstjensten som firas derinne till åminnelse af längesedan döda sånggudinnor. Man har ännu en gång vågat säga högt ut åt gamla Gewandhaus-presterskapet, att lifvet under de sista 50 åren ej stått stilla, att det nu liksom förr gått och går med jättesteg framåt i konsten liksom i allt annat, samt att Gewandhaus ej endast vore ett tempel helgadt de längesedan afsomnades minne, utan lika mycket ett hem för de lefvande. Och det var högmålsbrott; — *Wagner*, *Brahms*, kommo visst dit och fordrade plats, — dem fick man lof att tolerera, de hade ju ett sådant obestridligt rykte att hänvisa till! Så kom *Busoni*, och med ungdomens djerfhet *tog* han den honom tillkomtillkommande platsen utan att ännu ega ett jemförligt rykte. Den kunna vi åtminstone inte behöfva tåla, tänkte man, den kunna vi utan vidare kasta ut! Och så sattes hela apparaten i rörelse; Leipziger Nachrichten kom med en lång bannlysningsbulla, — gamle herr Bernsdorff utstötte en vild af dissonanser öfvermåttad signal, kallande de trogna till strid mot inkräktaren.

Och inkräktaren, hvad hade han gjort? — Komponerat ett »Symphonisches Konzertstück» för orkester och piano, och det hade han djerfts framföra för »Gewandhaus» fint bildade, fint klädda, finfinkänsliga auditorium, i stället för det andra solonummer han, såsom aftonens solist, hade bort spela. — Och det var oförsynt, det kunde man högst tåla af *Wagner* och *Brahms* — redan det var uppoffring nog.

Konsertstycket i fråga, hvilket inom musikförståndiga kretsar väckte ett berättigadt och mer än välförtjent uppteend genom sin ovanliga form, sin enhetlighet i karaktär, samt den öfverlägsna kontrapunktiska behandlingen och effektfulla instrumenteringen, består af fyra satser. Den första, »Cadenza quasi fantasia», hvilken har en mera fri rhapsodisk karaktär, bildar egent-

ligen endast en slags introduktion till den följande »In modo d'une Passacaglia» betitlade, i hvilken stycket erhåller sin egentliga kärna, den, i enlighet med hvars karaktär de öfriga satserna »Intermezzo, piano Solo», samt Finalen äro utarbetade. Melodisk rikedom, understödd af en intressant originellt själfständig rytmik och harmonik, bilda det märkliga styckets förtjenster, hvilket i klarhet lemna sig föga öfrigt att önska, att herrar recensenter, om de blott bemödat sig gå upp på general-repetitionen, eller på annat sätt lärt känna det stycke, om hvilket de hade att afgifva sitt omdöme, (hvilket med ifrågavarande, i alla afseenden så från gammal slentrian afvikande, väl varit af nöden), — nog hade betänkt sig två gånger innan de ropat sitt anathema. Man hade då ej, i likhet med Leipziger Tageblatts recensent i sin vänliga kritik yttrar, behöft frukta att stycket genom sina nya ideer skulle komma att utså hat. — Men hvarför vill man ej tro att den förgångna tiden är förgången, ej medgifva att den nya tiden har *minst* densamma rätt att lefva och det just därför, att den följer det eviga framåtskridandets lagar! Om man stänger in sig aldrig så väl och bommar huru väl till fönstret och dörren, som helst, så finnes der dock alltid en öppning, der den friska luften tränger sig igenom. Och om, såsom nu, den kommer oväntadt och häftigt hvirflar upp dammet i ögonen på de gamle herrarne, så att de skrika på attentat mot dem och deras gamle gudar, så hejdar det ej ett ögonblick framåtskridandet, lika litet nu som förr. På sin höjd kan det åstadkomma att den der inkräktande luftströmmen växer till storm och sopar bort det gamla templet för att skaffa plats för ett nytt. Om nu ett sådant alls blifver nödvändigt. — Utom sitt konsertstycke utförde herr Busoni Beethovens Ess dur-konsert med sådan framgång, att Gewandhaus dånade af applåder och recensenterna — en gång eniga — bekräftade hans obestriddliga kapacitet som en första rangens pianist.

Den bekräftade han senare själf, på ett ännu mer lysande sätt, genom sitt mästerliga utförande af pianopartiet i norrmannen *Sindings* quintett, äfven nu i Gewandhaus samt tillsammans med professor *Brodskys* quartett.

Herr *Sindings* quintett, som vid sitt första uppförande i Gewandhaus för ett år sedan — (af samma artister) — äfven hade lyckan att blifva i grund ördömd af »Signale», tyckes bekräfta den gamla till ett axiom numera blifna satsen, att »Signale's» onåd bebäddar ett långt lif. Det var kanske också ej så litet af oppositionslusta, som professor *Brodsky* nu för andra gången framförde *Sindings* quintett inför Gewandhauspubliken, och följden blef en sådan succés, att signaturen *Bernsdorf* nogsamman fick inse huru litet det lönar

sig att strida mot strömmen, äfven om man strider i ett så gammalt vida bekant och respekteradt blads spalter som »Signale». Sign. *Bernsdorf* var äfven nu på sin plats och kunde fröjda sig åt att helsningsapplåden åt *Busoni* blandades med några hyssjningar, hvilka dock snart nedstygades. Genast med första satsen var segern vunnin och bifallet mer än vanligt starkt. — Sign. *Bernsdorf* svettades och mädde tydligen ej rätt väl, att döma af de mimiska öfningar han till sina »troendes» ledning företog under *Adagiot*. — Men det hjälpte ej, denna satsen tycktes anslå ännu mer! — Och kom så det brillanta *Scherzot*, framfördt på alla händer med en eld och en till det otroliga gränsande bravur, så att bifallsyttringarne ej lade sig förr än man fått det da capo. — Sign. *Bernsdorf* började småningom komma i ett stadium af resignation och styrkte sig under repetitionen med ett par bakelser för de väntade vedermödorna i »Finalen». Och det behöfdes nog, ty der är *Sinding* radikalare än någonsin, bjuder bland annat på »förbjudna», harmoniska fortskridningar, som skulle kommit håren att resa sig på de gamle medeltida mästarne, men som dock slår an på våra dagars människor af den naturliga orsak, att de klinga magnifikt. Och då hjälper det ej om sign. *Bernsdorf* slår sig för bröstet och tänker på den gamla goda tiden, då »parallella quinter» voro absolut förbjudna.

Som ofvan är sagdt: succén var fullständig och fem framropningar kommo så väl de exequverande, som komponisten till del, — något som väl sällan eller aldrig förr händt i *Gewandhaus* vid någon kammarmusiksoiré. — Herr *Busoni* kommer att om en vecka spela samma quintett i *Petersburg* tillsammans med professor *Auer's* quartett.

A. P.

Musikpressen.

På Abr. Lundquists förlag har utkommit:

för piano, 4 händer:

Godard, Benj.; *Deuxième Mazurk*, op. 54. Pr. 2 kr.

Latann, C.: *Kongl. Kronobergs regementes paradmarsch*. Pr. 75 öre.

För sång med piano:

Jacobssohn, John: *Saga på kämpens hög*, dikt af *Z. Topelius*, för basbaryton och orkester, tillägnad hr *Salomon Smith* op. 36, Klaverutdrag, (assess). Pr. 1 kr.

På *Elkan och Schildknechts* förlag har utkommit:

För violin och piano eller orgel:

Sperati, Emanuel: *Romance*, op. 29, tillägn. Mr *Maurice Dengremont*. Pr. 1 kr.

För sång med piano:

Nyström, Elisabeth: *Ballad*, tillägnad fru *Anna Norstedt* (e—g.) Pr. 75 öre.

Från *Ph. Lindstedts* förlag, Lund:

Eggelings Sångbok, Sångbok för folkhögskolor, seminarier, folkskolor och högre allm. läroverk, innehållande 300 en-, två- och trestämmiga svenska, norska och danska sånger. Fjärde tillök. och förbättr. upplagan. Pr. kr. 1,60.

Mazurkan af *Godard* hafva vi förut anmält i den tvåhändig originalsättningen. *Kronobergs regementes paradmarsch*, äfven utkommen för 2 händer, är mycket bekant såsom under två somrar träget spelad här af regementets musikkår under dir. *Åströms* anförande.

Barytonsången af *John Jacobsson* omnämndes i nr 18 förra årgången i ett bref från Lund, hvari omtalades en konsert derstädes, på hvilken hr *Smith* föredrog sången. Den väckte då så stort bifall, att den måste bisseras. Lätt att utföra och liggande väl för en basbaryton, kommer säkert denna sång att blifva mycket spridd, och förtjenar det också. De poetiske orden har i denna sång fått en vacker och värdig musikalisk omklädnad.

Romansen af *Sperati*, känd som orkesteranförare och nu violinist i hofkapellet, utmärker sig för vacker melodi, är enkel till ackompanjementet och harmoniskt välklingande.

Balladen, hållen i gammal balladstil är komponerad till ord af *K. A. Melin* (»Stolts *Adelin* hon var den vänaste mö») och vittnar om smak och begåfning.

Eggelings sångbok är indelad i *Fosterländska sånger* (63), *Historiska S.* (19), *Religiösa S.* (33), *Från naturen* (34), *Från lifvet* (58), *Folkvisor* (43); *Norska sånger* (25), *Danska S.* (25). En alfabetisk innehållsförteckning öfver sångernas början äfvensom författareregister följer efter indelningsregistret. I sångstycken med flere verser upptages dessa i allmänhet i sin helhet. Vid urvalet, som synes vara gjort med god urskiljning, har tagits hänsyn till både text och melodi. Folkvisorna äro ej endast svenska utan äfven från andra länder. Sättningen synes enkel och praktisk.

Mozart II.

Jag sjunger, som den trast, som slår
På gren i grönan skog;
Den sång, som ur min strupe går,
Han är mig rikdom nog.

Så menar *Göthe*, och verkligen synes icke de flesta konstnärer få nöja sig med den rikedom, med den belöning som ligger i själfva konsten och konstutöfningen.

Schiller fick, ännu sedan han gjort

sig bekant genom »Röfvarbandet», »Fiesko», »Kabal och kärlek», lida den bittraste nöd; Mozart hade, såsom konsertmästare hos furstbiskopen af Salzburg, att uppbära en årslön af 12 gulden, 30 kreuzer, och då han beger sig till München och ödmjuk står utanför portarna till det gamla residenset för att tigga den med sitt jagtfölje hemkommande kurfursten om sysselsättning och anställning, blir han avisad; och när inflytelserika personer lägga sig ut för honom, menar kurfursten: »Det är ännu för tidigt; den unge mannen må först bege sig till Italien och göra sig berömd!» — Samme Mozart hade då diplom från Bologna och Verona i sin ficka samt dessutom två operapartiturer att uppvisa!

Ett musiksällskap i London förestaltade i nov. 1887 en stor Mozartsfest, vid hvilken levande bilder framställdes. Man utförde scener ur Mozarts operor, och till slut visade sig Mozart själf. För framställningen af honom hade man upplett en uthungrad bodbetjent, som hade stor likhet med Mozart, och gifvit honom ett pund sterling för hans tjänstgöring. Om aftonen, vid belysning och i lämplig dräkt framträdde den stackars expeditens likhet med Mozart på ett så öfverraskande sätt, att publiken ej kunde se sig mätt på Mozart II och var färdig att tro på ett underverk.

Mozart II kom sålunda på modet; han blef mottagen i alla familjer, begäpade som ett mirakel och erhöi för hvarje besök om en fjerdedels timme 10 Pd Sterling.

Till och med drottning Victoria, en af Mozarts varmaste beundrarinnor, gaf John Lartens företräde och förvånades öfver att i den magre expediten få betrakta skaparen af »Don Juan». Mozart II förvärfvade sig på detta sätt helt lättvindigt en liten förmögenhet; Mozart den förste hade ej samma tur.

M—r.

Från Scenen och Konsertsalen.

Kgl. Operan. Jan. 16, 18, 20, 23, 29. *Vermålandingarne* (Anna och Erik: fru Edling, hr Ödmann). — 17, 19, 21, 24, 26, 28, 31. *Delibes: Lakmé*. — 22. Beethoven: *Fidelio* (Leonora, Marcellina: fru Östberg, frk. Karlsohn; Florestan, Rocco, don Pizzaro, don Fernando, Jacquino: hrr Strandberg, Strömberg, Nygren, Sellergren, Nilsson). Före pjesen: ouvert. n:r 4 (e dur), mellan akterna: ouvert. n:r 3 (e dur). — 27. Thomas: *Mignon*.

Vasa-Teatern. Jan. 16, 18 19. Lecoq: *Lille Hertigen*. — 22—31. Sullivan, Arthur: *Mikadon eller en dag i Titipu*, burlesk operett i 2 akt. af W. S. Gilbert, öfvers. af E. Wallmark. (Yum Yum, Titti Sing, Pip Buh, Katisha: frkn Ekström, Johnsson, fru Klinger, Jensen: Mikadon, Nankipu, Koko, Puh Bah, Pish Tush: hrr Warberg, Klinger, Strömberg, Lundahl, Lundin).

Kgl. operan har hufvuksakligen varierat med folkpjesen »Vermålandingarne» och sin franska nyhet, som tycks

befästa sig i publikens smak. Kritiken har allmänt erkänt det goda utförandet af denna och nästan allmänt äfven berömt musiken. Libretton har från ett och annat håll klandrats såsom underhållig, men detta fel besitter många andra gouterade operor i ännu högre grad. Denna saknar ingalunda poetiska tankar och intresserande situationer, som kommer en att öfverse med de brister, som kunna upplettas. Hela Lakmés parti är fängslande, och fröken Petrinis förträffliga föredrag af detsamma skänker åhörarne en odelad njutning. Duetterna mellan henne och Gérald, bådas solosaker, särdeles den praktiga sången i andra akten om »Parias dotter», Nilakanthas sång i samma akt, Hadsjis melodram, Lakmés slummersång, duetten mellan Lakmé och Mallika, allt detta vexlande med den originella österländska klangfärgen i Dourgha-motivet och balletten, samt med engelska soldatmarschen, den vackra entreaktsmusiken m. m. kan framhållas såsom lockande att göra bekantskap med, helst då operans bästa krafter medverka i pjesen. Vårt slutomdöme blifver, att »Lakmé» förtjenar att höras och vinner på att höras om.

Af Beethovens »Fidelio» har åter en sporadisk repris egt rum med samma rolbesättning som sist. Fru Östberg, som efter längre sjukdom ånyo lät höra sig, gaf, såsom vi tyckte, sitt vackra och svåra parti denna gång mera innerligt än förr och sekunderas förträfflig i andra akten af hr Strandberg-Florestan. Det är förvånande att Beethovens herrliga Fidelio-musik ej förmår locka folk till kgl. operan, helst som nuvarande rolbesättning är ganska acceptabel. Är vår publik så föga verkligt musikalisk? Ensamt de båda herrliga Ouverturnerna borde vara en dragningskraft. Och i sjelfva operan finnas ju nummer af oförgänglig skönhet: quartetten och Leonora-arian i första akten, fångkören, grafduetten och duetten mellan Florestan och Leonora samt den förres aria i andra akten m. m., att icke tala om den Beethovenska instrumentationen. Men det tycks vara en jargon att Beethovens opera inte duger.

Mikadon, den verldsberömda operetten af Sullivan, har nu också hittat hit och går i dubbel bemärkelse med glans öfver Vasateaterns scen. Pjesen är oförargligt quick och lustig från början till slut, musiken ovanligt melodisk och originell, utan nutidsoperettens öfliga fadaiser. Madrigal-quartetten i andra akten är ett förtjusande musikstycke, som måste bisseras; quintetten i samma akt oemotståndligt skrattretande, att endast nämna detta. Sångkrafterna äro ganska tillräckliga, hjeltinnan i pjesen Yum Yum och hennes syster Titti Sing ett par mycket intagande japanskor, hrr Strömberg och Warberg, synnerligen den förre, särdeles roliga figurer. Uppsättningen är

praktfull. Den, som vill ha sig ett godt skratt och höra lätt och lekande musik, ångrar ej ett besök på den lilla teatern och skall ej undra på att denna ovanliga operett haft en sådan allmän framgång.

Från in- och utlandet.

Kgl. Operan. Under inöfning äro för närvarande Verdis »Othello» och »Robert af Normandie». I »Robert» kommer hufvudrolen att innehafvas af hrr Sellman och Lundmark, alternerande; de öfriga hufvudrolerna af fru Östberg och Edling samt hrr Sellergren och Strandberg.

— K. m:t har beviljat k. operan för 1890 ett anslag af 60,000 kr. Detta anslag, som ej utgått under år 1889, kommer att utfalla så, att $\frac{1}{6}$ eller 10,000 kr. utlemnas för hvarje af årets sex första månader.

Arvid Ödmann är, enligt Köpenhamns-tidningen Politiken, engagerad att uppträda på tre konserter i Köpenhamns Tivoli under första hälften af innevarande sommar.

Sångerskan fröken Emma Holmstrand, som den 15 d:s avslutade sitt engagement vid k. operan, hvarunder hennes vackra talang och redbara sträfvanden rönt mycken uppmuntran af publiken, ämnar inom kort företaga en studieresa till Paris.

Vasa-teatern har alla dagar f o. m. den 22 jan. gifvit »Mikadon» eller »En dag i Titipu», hvilken operett hittills spelats för utsålda hus och tillvunnit sig entusiastiskt bifall. Denna teaters nästa nyhet blifver »Prinsessa för en dag», operett i 3 akter, efter en fransk idé af Ernst Wallmark, med musik af Vasateaterns kapellmästare hr Herman Berens.

Uppföranderätten till »Der arme Jonathan», operett i 3 akter af Hugo Wittman och Julius Bauer, med musik af C. Millöcker, är af direktionen förvärfvad. Operetten har, som bekant, haft en ovanlig framgång både i Wien och Berlin.

Hrr Warberg och Strömberg ha för ytterligare två spelår förhyrt Vasateatern.

Fröken Gina Oselio är, enligt danska tidningar, för nästa spelår engagerad vifi k. teatern i Köpenhamn. Den 25 jan. gaf hon der en konsert och vann mycket stort bifall för sin »förträffliga stämma och motsvarande sångkonst», som politikens ansedde kritiker uttrycker sig.

Fröken Isabella Beckman, den bekanta sånglärarinnan härstädes, elev af prof. Bax i Paris, frk. Petrinis lärare, annonserar i dagens nummer, att hon fortfarande ger sångundervisning. Bland fröken Beckmans mera kända elever kunna nämnas fröknarna Anna Piehl och

Alma Hulterantz, hvilka sedan fullbordat sina studier i Paris hos prof. Bax, hvilken erkänt den goda undervisning, som förut har meddelats dem af fröken Beckman. Fröken B:s undervisningsmetod synes alltså vara grundad på den berömda Paris-professorens.

Publicistklubbens årsfest den 25:e januari var särdeles väl arrangerad och firades med middag å hotel Continental. Till densamma intågade gästerna under tonerna af kammarmusikus Nordströms »Publicistmarsch». Under Nordens förevisades åtskilliga intressanta tafflor och äfven fonografen fick man tillfälle att beundra. Flere sångartister illustrerade festen. Så fick man höra fröken Jungstedt sjunga »Dyvekes Sange» och den glada »Tuppvisan» ur Hoffmans sagor, herr Arvid Ödmann »Serenade venetienne» och fröken Petrini juvelarian ur »Faust», hvarjemte fru Anna Lundberg, vid Svenska teatern, föredrog lyckade tillfällighetskupletter med melodi ur »Kejsarens nya kläder».

Musikaliska akademiens bibliotek har, berättar —h— i sin Stockholmskorrespondens, fått emottaga några dyrbara gåfvor af konung Oscar; dels en större donation, utgörande en samling porträtt, större och mindre, i svartkrita, aqvafinta, koppar- och stålstick samt litografi af framstående tonkonstens idkare. Denna intressanta porträttsamling har ursprungligen tillhört grosshandlaren Johan Mazér (död 1847). Samlingens vackraste prydnad är ett stort porträtt i svartkrita, utfördt i Paris på 1820-talet, framställande Mazérs manligt vackra drag i profil. Porträttet har konungen låtit renovera samt infoga i en dyrbar praktram, ornerad i svart och guld. Denna gåfva är för Musikaliska akademiens bibliotek desto kärkomnare, som Mazér är bibliotekets främste donator. Han testamenterade nemligen dit hela sin rikhaltiga musikaliesamling, som värderats till icke mindre än 30,000 kr. Äfven sina dyrbara stråkinstrument hade han testamenterat akademien.

Konungen har vidare till biblioteket donerat autografer af Mozart och B. Romberg (förut tillhöriga Mazér) äfvensom Giuseppe Verdi. Som man erinrar sig tog äfven Sveriges monark del i de hyllningar, som från alla världens håll egnades den fräjdade italienske mästern vid hans halfsekelsjubileum i fjol som tonsättare genom att till Verdi öfversända Nordstjerneordens kommandörskraschan. Den autograf af Verdi, hvaraf musikaliska akademiens bibliotek nu kommit i besittning, är ett taksamhetsbref för nämnda utmärkelse. Brevet, i stort quartformat, är egenhändigt skrifvet af maestron själf samt affattadt på franska. Det är staldt till svenske ministern i Rom. Handstilen är rask och tydlig. Jag tillåter mig härmed i öfversättning meddela

brevets innehåll, tilläggande att autografer af Verdi äro ganska sällsynta å autografmarknaden:

»Parmas ståthållare har på ministerns befallning tillställt mig insignierna af en lika värdefull som ovanlig dekoration, hvarmed h. m:t konungen af Sverige och Norge behagat hugna mig.

Ikke hade jag vågat hoppas att eders monark skulle hafva ihågkommit vared sig mitt namn eller mitt artistiska femtioårsjubileum. Detta är ett bevis på h. m:ts nedlåtande och hans kärlek för en konst, som jag må hända i allt för anspråkslös grad representerar.

Jag beder eders excellens hafva den godheten att till h. m:t konungen framföra mina vörnadsbetygelser samt uttrycken af min djupaste erkänsla.

G. Verdi.

Sällskapet för svenska quartettsångens befrämjande. Till den af detta sällskap i år anordnade pristäflan ha följande kompositioner inkommit.

Nr 1 Vårbacken, nr 2 Skörd, båda utan motto och namnsedel, nr 3 Ergo bibamus, motto: Quousque tandem, nr 4 Requiem æternam, nr 5 Aftonstämning, båda med motto: Ars longa vita brevis, nr 6 Klingen vida, tunga klockor, motto: Nomina sunt odiosa, nr 7 Ballad; God natt; Näktergal, sjung! (två sättningar); Saknad, motto: Douce Harmonie, nr 8 Sagorna, utan motto och namnsedel, nr 9 Till Sverige, nr 10 O, vore det höstetid! motto: Tiden görs mig lång, nr 11 Vårvisor (2 st.); Tomtelek; Visa; Ur »Necken och presten»; Och går du på ängen; Visa i folkton, motto: Från vår- och sommarkar, nr 12 Styrbjörn Starke, motto: Kan du ej spänna bågen, är han ej din, nr 13 Bön för fosterlandet, utan motto och namnsedel, nr 14 Fiskaren på Källandsö, motto: Minime sis Cantherium in fossam, nr 15 Sång till hembygden och Aftonbön.

Af dessa kunna dock nr:is 9 och 15 ej deltaga i täflingen, den förra emedan kompositören namngifvit sig, den senare emedan den inkommit efter täflingstidens utgång. I början af detta år antages prisnämnden vara färdig med sitt utlåtande.

Paris. Gaité-teatern uppförde den 20 jan. för första gången ett nytt utstyrelstykke »Suzettes resa» i 3 akter och 11 tablåer af författaren Chivot och Duru med musik af Léon Vasseur. Musiken innehåller flera nya, vackra nummer af Vasseur, som derjemte begagnat en mängd favoritmelodier af Offenbach, Lecocq, Hervé, Serpette, Strauss, Fahrbach, Suppé, Flotow m. fl. Tablåerna erbjuda mycken omväxling med praktfullt sceneri, och pjesen anses komma att hålla sig länge uppe.

Hamburg. Från den 17 jan. till 1 febr. har vid Stadtteatern en »Lortzcykel» gått öfver scenen, hvarvid uppförts »Waffenschmied», »Hans Sachs», »Undine», »Wildschütz», »Czar und Zimmermann», »Casanova» och »Die beiden Schützen». Ordningen har dock ej varit kronologisk, ty om så varit, skulle den första och sista af dessa operor bytt plats.

Berlin. Kejsaren intresserar sig mycket för sången inom armén och marinen. Krigsmi-

nistern har därför nyligen låtit utgifva flere sångböcker för en- och flerstämmig sång till soldaternas bruk. Särskilda sådana sångböcker för 13:e armékåren, bayerska kåren och marinen finnas redan.

Newyork. Conrad Behrens uppträdde nyårsdagen å Metropolitanoperan som Henrik Fogelfångaren i »Lohengrin» med vanlig framgång. Den berömda Wagnersångaren Heinrich Vogel sjöng vid samma tillfälle Lohengrins parti.

Breflåda.

»Vän af rättsvisa» torde observera, att vi redan i numret af 1 okt. 1889 nämnde att fröken Petrini varit elev af konservatoriet i Stockholm. Notisen om hennes studier i Paris vid omnämnandet af hennes debut gick under samma form genom alla tidningar. Hon hade i Paris instuderat rolen. Benägenheten att spåra repressalier å Sv. M. T:s sida med anledning af Musikal. akademiens vägran att tillstyrka anslag för S. M. T. delas väl sålunda knappast af någon. Betydelsen af denna vägran (åstadkommen med 9 röster mot 7) är ej sådan, att den kan tagas som ett misstroendevotum mot Sv. M. T. Att densamma ej var nog »vetenskaplig», deri låg felet, som bestämde de 9 herrar akademisters votum emot de 7 närvarande vännerna på en populär musiktidning, sådan som Sv. Musiktidning, hvilken af dem ansågs värd att uppmuntras och understödjas såsom redan länge ensamt här existerande och i sitt slag gagnande.

Red.

Dödsfall.

Formes, Karl, Johann, berömd basbaritonist, f. 7 aug. 1816 i Mühlheim, död i San Francisco d. 15 dec. 1889 af lunginflammation. Han hade ännu ett par dagar förut sjungit don Basil i »Barberaren». Han debuterade som Sarastro i Köln 1841, var 1852—57 anställd vid ital. operan i London och vistades sedan än i Europa än i Amerika.

Clay, Frédéric, engelsk operakomponist, f. 1840 i Paris af engelska föräldrar. 1859 uppträdde han först som operakomponist och har sedan fört flere operor öfver scenen på Coventgarden-teatern, samt skrifvit musik till dramor och kantater.

Lachner Franz, Generalmusikdirektör, en af Tysklands berömdaste komponister och kontrapunktister, f. den 2 april 1803 i Rain (Oberbayern), † 20 jan. i München, der han var hofkapellmästare 1836—1865, då han tog afsked. Han har komponerat 8 symfonier, 4 operor, deribland »Katarina Cornaro» och »Benvenuto Cellini», Oratorierna »Moses» och »die vier Menschenalter», ett Requiem, Stabatmater o. a. kyrkomusik, kammarmusik etc.,

men är mest känd för sina orkestersuiter (8), en gammal konstform som Lachner har förtjänst af att ha återupplifvat.

Peschka-Leutner, Mimma, framstående koloratursångerska, f. 25 okt. 1839 i Wien; debuterade i Breslau 1856, gift med Wiener-läkaren Peschka 1861, † i Wiesbaden 12 jan. Hon har firat stora triumfer på tyska teatrar, hade sin glanstid under engagement i Leipzig 1868—76; trädde i Köln från scenen för ett par år sedan och har derefter verkat som sånglärlarinna

Beriktigande.

Emma Turolla, hvars död stod omtalad i flera tidningar och på grund deraf äfvenledes i vårt förra nummer, lär efter senare underrättelser befinna sig frisk och i full verksamhet i Wien.

Vi begagna tillfället att rätta ett annat fel i förra numrets dödslista, der det bör stå *Matthison*- i stället för *Mathisen-Hansen*.

Hvarjehanda.

På en musikmainé. Löjtnanten: »Jag kan inte urskilja: är det här allegro

eller allegretto?» — Den tilltalade dammen: »Ja jag kan beklagligen inte heller se så långt».

Vår musikbilaga.

N:r 1 för i år hoppas vi kunna till-
sända våra prenumeranter med nästa
eller derpå följande nummer.

SVENSK MUSIKTIDNINGS årgångar 1885—1889,
säljas till nedsatt pris af 4 kronor pr årgång, 7 kro-
nor för två årgångar, 10 kronor för tre årg. då kon-
tant likvid med beställning efter noggrann adress sändes
direkt till Svensk Musiktidnings Expedition,
Stockholm.

Undertecknad gifver fortfarande

Noggrann undervisning efter rationel
metod meddelas till moderat pris. 2
nybörjare få förena sig om en timme.
Nya elever mottagas och anmälning
kan ske kl. 1—2 e. m. Olofsgatan 1
(Hötorget 6) 1 tr. upp öfver gården.
Frans J. Huss.

Albumblad
5 melodiska tonstycken för Piano (Ro-
mance. Humoresk. Perpetuum mobile.
Aftonstämning. Marche Triomphale)
af
Adrian Dahl,
finnes att köpa å Svensk Musiktidnings
expedition, Olofsgatan 1, samt hos hrr
musikhandlare och bokhandlare i lands-
orten. Pris 1 krona.
Dessa vackra pianostycken af den nu
genom flere omtyckta arbeten bekante
tonsättaren kunna med skäl rekomen-
deras åt våra pianister.

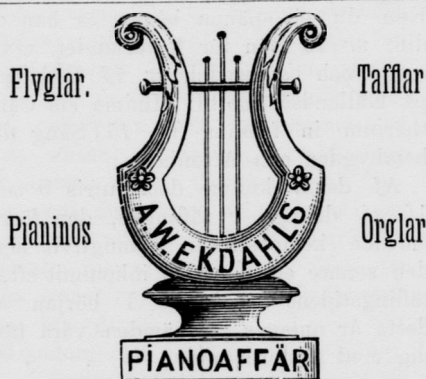
J. LUDV. OHLSON
STOCKHOLM
16 Regeringsgatan 16
Flyglar, Pianinos och Orgelharmo-
nier af de bästa svenska och utländska
fabriker i största lager till billigaste
priser under fullkomligt ansvar för In-
strumentens bestånd.
Obs.! Hufvuddepot för Blüthners
verldsberömda Flyglar, samt **Rö-
nischs & Steinweg Nachfol-
gers** utmärkta Pianinos.

Eleganta Permar

till Svensk Musiktidning finnas till salu
å **2 kronor** hos P. Herzog, Malm-
skilnadsgatan 54.

Undertecknad, (élève af *Professor*
Bax i Paris, och innehafvande af ho-
nom utfärdadt erkännande om under-
visningsduglighet,) meddelar fortfarande
lektioner i **Sång**. Öfverenskommelse
hvarje Söckendag kl. 11—12, i min
bostad 25 Kommendörsgatan, 3 tr.

Isabella Beckman.

Stockholm,
Drottninggatan 18. Allm. Telef. 600.
OBS. Gamla Instrument tagas i utbyte
OBS. *Pianostolar*, ny konstruktion.

Undertecknad gifver fortfarande lek-
tioner i **Sång, Dramatik, Pla-
stik och Rolers inöfning**, om
anmälan sker Onsdagar och Lördagar
kl. mellan en kvart efter 10 till 11
f. m.

Sturegatan 24, 4 tr.

Signe Hebbe.

Obs. Mycket billigt annonspris
i Svensk Musiktidning — **10 öre** petitråd
— (rabatt vid förnyelse.)

Svensk Musiktidnings MUSIKALBUM III 1889.

Piano och sångstycken in-
nehållande för piano: *Henselt: Kär-
leksro, Klauwell: Albumblad, Reiser:
Vårfröjd, Rubinstein: Menuett, Sjögren:
Melodi, Tschaiowsky: Elegisk romans,
Wenzel: Friskt mod.* För sång: *Sö-
derman: Visa och Koral, Schubert:
Kärleksbikt.* Säljes i Musik- och bok-
handeln samt hos tidningens Expedi-
tion till ett pris af **1 krona**.

OBS. Södermans visa, upptecknad
ur minnet af Fritz Arlberg, äfvensom
koralen äro ej förr utgifna, *Schuberts
Kärleksbikt* hör till hans efterlemnade
verk.

Till salu å denna tidnings Expedition,
i Bok- och Musikhandeln:

Svensk Musiktidnings

Musikalbum 1888. — Pris 1 krona.

Innehållande: för Piano: *Auber:
Andante, Adr. Dahl: Scherzo* och
*Jultankar, Viet, Holländer: Canzo-
netta; Hambopolska* (från Vester-
götland) —; För sång: *Conr. Nord-
quist: Trubaduren*, romans för ba-
riton; *John Jacobsson: Farväl; Ika:
"Löft dit Hoved, du raske Gut!"*
ord af Bj. Björnson.

OBS. *Aubers »Andante»* skrefs
och tillagnades prins Oscar (vår
nuv. konung vid ett hans besök i
Paris-Konservatoriet.)

Hambopolskan, upptecknad från
ett bondbröllop i Westergötland,
har hittills ej varit tryckt och be-
kant.

INNEHÅLL: Märta Petrini (med porträtt).

— Ur C. M. v. Webers litterära arbeten: Skiss öf-
ver C. M. v. Webers lif. — Brevväxlingen mellan
Wagner och Liszt. — Musikbref från Berlin af A.
P. — Musikpressen. — Mozart II. — Från scenen
och konsertsalen. — Från In- och utlandet. — Brev-
läda. — Dödsfall. — Beriktigande. — Hvarjehanda.
— Annonser.